

STANISLAV KOWALSKI - hlava křesťanské rodiny

Rodiče Heleny, pozdější blahoslavené sestry Faustiny - Stanislav Kowalski a Marianna rozená Babel - uzavřeli svátost manželství v roce 1892 a začali bydlet ve vsi Glogoviec. Dlouho byli bezdětní, ale po 9 letech manželství jim Pán Bůh udělil velkou milost a obdařil je postupně deseti dětmi.

Měli nevelké hospodářství a poněvadž nebyli schopni uživit stále početnější rodinu, Stanislav, jelikož se vyznal v tesařské práci, musel se zabývat jak rolnictvím, tak řemeslem. Přes den pracoval jako tesař a po návratu domů do pozdních nočních hodin obdělával pole ve svém hospodářství. Obvykle byl úplně vyčerpaný, ale od sebe vyžadoval nejvíce. Marianna, podobně jako on, byla žena pracovitá a sdílná, plná sebezapření a houževnatosti. V zimě, kdy muž pracoval venku, mu nosila obědy bez ohledu na to, jak to bylo daleko. Na zpáteční cestě, po kolena ve sněhu, nosila na zádech otep dřeva na vytápění jizby a na přípravu pokrmů. Podmínky bydlení měli velmi skromné, takže když vyrostla nejstarší děvčata, chodila do služby u bohatších lidí, zatímco ostatní děti pomáhaly v hospodářství při pasení dobytka a jiných pracích.

Desetiletí chlapci mlátili obilí spolu s otcem. Otec byl nepochybnou autoritou a hlavou jejich rodiny. Byl člověkem prosté a čisté duše, přísný a náročný, a ve stejných zásadách vychovával postoje a charaktery i svých dětí. Když dvě starší dcery, provázené jedním z vesnických mládenců, se vrátily po půlnoci z městečka ze zábavy, otec se na ně rozkřičel a "hrozně" je zbil - jak sám řekl - pro stud, který mu způsobily. V rodině Kowalských tedy panovala nezvyklá kázeň.

Při výchově je otec neučil jen poslušnosti a zodpovědnosti k povinnostem. Dbal nejen o jejich bezvadnou pověst, ale také se staral o osobní rozvoj každého z nich. Přes to, že měli bídu, bylo v domě několik knížek o náboženské tematice, mezi nimi Bible, životopisy svatých a časopisy o misiích. Za dlouhých zimních večerů četl otec dětem a uváděl je do světa poustevníků, poutníků a misionářů v dalekých krajích. Starší postupně začaly sahat po oblíbené četbě a tak v nich vzrůstalo vědomí potřebnosti šíření víry a to pak vedlo k misionářskému působení na jejich současníky v okolí.

Při pasení dobytka malá Helenka kolem sebe shromažďovala děti sousedů a se zápallem jim vyprávěla životopisy svatých. Hluboké prožívání poznání skutečností a nadšený zájem o ně ji čím dál více přiváděl na myšlenky připojit se jednou k poustevníkům žijícím v hlubokých lesích, živícím se kořínky, anebo jít do misií a tam pohany učit svaté víře. Když se ale po letech snažila své sny uskutečnit, rodiče s tím nechťeli souhlasit. Matka se bránila z důvodu velké přichylnosti k milované dceři, Otec zase z přemíry skrupulí a velké odpovědnosti za život celé rodiny. Dělal si starosti, že nebude mít pro dceru peníze na požadované klášterní věno. Přitom nikdy nepodporoval exaltovanou, přehnanou zbožnost, jak si ji v rádech představoval. Už dříve, spolu se ženou, ve starosti o fyzické a duševní zdraví dítěte, nedovolil Helence noční modlitby, ke kterým ji, jak říkala, budil anděl. Jeho víra byla jednoduchá, silná a důsledná, ale bez jakýchkoli přepjatostí. A takovou chtěl vidět i u svých dětí. Přesto dorůstající dívka dosáhla svého, a když shromáždila potřebnou částku, kterou si ve službě vydělala, vstoupila do kláštera proti jejich vůli. Rodiče byli pobouřeni nad takovou neposlušností a do konce noviciátu nepřijali volbu své dcery. Teprve během prvních slibů, na které byli pozvaní, když viděli Helenu opravdově šťastnou, smířili se s jejím rozhodnutím. „Ženo“ - řekl otec - „je asi třeba, aby zůstala, kde je. Nevidíš, že je zamilovaná do Pána Ježíše? Ať si žije v pokoji. Taková je Boží vůle.“

Výchovné působení otce zanechalo v jednání už dospělých dcer tak hluboký vliv, že i když žily daleko od domova, držely se jeho zásad. Když byla Helena ve službě v

Lodži, postila se několik dnů v týdnu a přes celou dobu postní. A když ji jednou v postní den navštívila její starší sestřenice, opatrně se jí zeptala: „Jací jste vy vlastně lidé a jak jste byli vychovaní, že se tak přísně postíte?“ Na to Helena odpověděla: „U nás se tak žije, tak nás vychoval otec.“

V obrazu Stanislava Kowalského můžeme vidět příklad pro otce dnešních rodin. Od jakživa se větší zbožností v rodinách vyznačovaly ženy a právě ženy vychovávaly vztah domácích k víře a k Bohu, zatímco v rodině Kowalských to bylo naopak. Otec každý den časně ráno, před odchodem do práce, začínal chvalozpěvem zbožné písně nebo hodinek k Neposkvrněnému Početí Blahoslavené Panny Marie a v době postní „Hořké muky Pána“. Nikdy nevynechal v neděli a ve svátek Mši svatou a potom, když už mu to věk nedovoloval, aby přišel do kostela - v době, kdy se tam konala pobožnost - pověsil nad lůžkem hodinky a prožíval liturgickou slavnost spojen duchovně v modlitbě. Podnikal kroky k duchovnímu rozvoji potomků s podporou knížek a Božího slova. Jeho modlitby byly tak hluboké, že Helena v pozdější době už jako sestra Faustina, si dělala výčitky, že se v tom nevyrovná svému otci:

"Když jsem viděla, jak se otec modlil, velmi jsem se styděla, že po tolika letech v klášteře to neumím tak upřímně a vroucně." Otec se neostýchal, když jeho dospělá dcera se dívala na jeho osobní rozmluvu s Pánem Bohem.

Jak se naopak dnešní křesťané bojí ukazovat navenek svou zbožnost a bázlivě ji ukrývají. A když ještě není opravdová jednota mezi manžely - i jinak upřímně věrní, opravdu se snažící - povolují pod tlakem druhého, ustupují a skládají zbraně a upadají... Jak málo vytrvalosti je mezi manžely, kteří se čím dál víc odchylují od náboženských praktik, aby se nakonec stali "věřícími", ale nepraktikujícími; jak často jim chybí odvaha v protivenstvích víry.

Pan Kowalský postupoval úplně jinak. Když znepokojená žena ho napomínala: „Přestaň zpívat, probudíš všechny!“, on si toho nevšímal a později se horlivě obhajoval: „První povinnost je vůči Bohu.“ A vysvětloval, že musí dát dětem dobrý příklad. Pro něho přikázání: „Nebudeš mít přede mnou jiné bohy“ nebylo pouhou frází: důsledně a zřetelně je v životě uskutečňoval.

Zemřel ve věku 78 let (jeho žena se dožila devadesáti) a zůstal ve vzpomínkách svých dětí, jako člověk zasluhující obdiv a úctu, který jako první dal jedné ze svých dcer základy ke svatosti. „Pokud jde o náboženství“ - řekl po letech jeho syn, varhaník – „otec od nás velmi mnoho vyžadoval a stejně tak od Heleny. - Za to jsme mu teď velmi vděční.

Julie Šwarc

Volně přeloženo z Rytíře Neposkvrněné 4/95